

GRAŻYNA SAMBOREK

**PROJEKT PROMOCJI EDUKACJI REGIONALNEJ
„BLIŻSZE OJCZYZNY – MAŁOPOLSKA”
(V edycja)**

Losy historyczne sprawiły, że od wieków najwyższą wartością Polaków jest ojczyzna. Wszelkie nasze działania winny jej służyć. Określając zasady regionalizmu polskiego jesteśmy pomni tego, że dobrem nadrzędnym dla nas wszystkich jest Polska.

Karta regionalizmu polskiego

W roku szkolnym 2007/2008 przeprowadzona została kolejna, piąta edycja projektu promocji edukacji regionalnej „Blizsze ojczyzny – Małopolska”. Organizatorami tego projektu było Kuratorium Oświaty w Krakowie oraz Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu. Konkurs był adresowany do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych województwa małopolskiego. Polegał na ocenie opracowanych przez nauczycieli programów dotyczących edukacji regionalnej, które realizowane są w poszczególnych szkołach i przedszkolach. Honorowy patronat na Konkursie objął Minister Edukacji Narodowej, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Marszałek Województwa Małopolskiego. Patronat medialny sprawowały: Telewizja Polska 3 w Krakowie, Radio Kraków i „Gazeta Krakowska”. Nad przebiegiem realizacji projektu czuwała Rada Programowa powołana przez organizatorów:

Adam Bartosz – dyrektor Muzeum Okręgowego w Tarnowie, **Stanisław Szudek** – starszy wizytator Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu, **Krystyna Gucwa** – dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych Placówek w Krościenku nad Dunajcem, **Małgorzata Kalarus** – zastępca dyrektora Małopolskiego Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu, koordynator projektu, **Benedykt Kafel** – etnograf, Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu, **Artur Dzigański** – Małopolski Kurator Oświaty, **Urszula Blicharz** – dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Tarnowie, **Antoni Malczak** – dyrektor Małopolskiego Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu, **Krzysztof Markiel** – dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie, **ks. Władysław Pilarczyk** – regionalista, przewodniczący Małopolskiego Związku Regionalnych Towarzystw Kultury, **Grażyna Samborek** – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie, **Józef Staszek** – regionalista, inicjator w 1981 r. wprowadzenia do szkół wychowania regionalnego, honorowy członek Związku Podhalan, **Władysław Ścianek** – dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu, **Władysława Śledź** – starszy wizytator Delegatury Kuratorium Oświaty w Tarnowie.

Do udziału w V edycji projektu edukacji regionalnej „Blizsze ojczyzny – Małopolska” zgłoszono 44 programy (wybrane przez lokalne samorzady). Na poziomie wojewódzkim programy zostały ocenione przez komisje rejonowe w składzie:

Komisja rejonowa w Krakowie

1. Grażyna Samborek – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie, przewodnicząca Komisji
2. Krystyna Zaufal – konsultant Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie
3. Wiesław Srokosz – geograf, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

Komisja Rejonowa w Nowym Sączu

1. Władysław Ścianek – Dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu, przewodniczący Komisji
2. Renata Gołębiowska – wizytator Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu
3. Rafał Kamiński – przedstawiciel Gazety Krakowskiej.
4. Benedykt Kafel – przedstawiciel MCK „Sokół” w Nowym Sączu

Komisja Rejonowa w Nowym Targu

1. Krystyna Gućwa – dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu
2. Teresa Waradzyn – wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie
3. Julian Kowalczyk – dyrektor SP Łapsze Niżne, etnograf
4. Anna Szopińska – dziennikarz

Komisja Rejonowa w Tarnowie

1. Adam Bartosz – dyrektor Muzeum Okręgowego w Tarnowie
2. Ilona Stanaszek – główny instruktor ds. upowszechniania teatru w MCK „Sokół” w Nowym Sączu
3. Władysława Śledź – starszy wizytator Delegatury Kuratorium Oświaty w Tarnowie

Komisje rejonowe dokonały wizytacji i oceny realizowanych programów w zgłoszonych szkołach i przedszkolach. Następnie wyłoniły laureatów w poszczególnych etapach edukacyjnych. Oceniając zgłoszone programy i ich wdrażanie w poszczególnych szkołach i przedszkolach komisje rejonowe kierowały się m.in. następującymi kryteriami:

- w jakim zakresie przyczyniają się do wydobywania, przekazywania i rozwijania istotnych wartości w wymiarze patriotycznym, moralnym, religijnym, artystycznym itd. wynikających z tradycji własnej kultury lokalnej i regionalnej;
- jak wpływają na kształtowanie więzi emocjonalnej z miejscem swojego pochodzenia oraz postawy szacunku dla dziedzictwa kultury lokalnej i regionalnej;
- czy utrwalają i wzmacniają społeczno-kulturową tożsamość oraz identyfikację z grupą lokalną, kształtując poczucie „zakorzenienia”;
- czy stwarzają warunki do rodzinnego uczestnictwa w kulturze w oparciu o własne tradycje;
- w jaki sposób wpływają na gromadzenie i przechowywanie, kultywowanie, rozwijanie i popularyzowanie elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Uroczysty finał połączony z wręczeniem nagród i wyróżnień odbył się 24 października 2008 r. w pięknej, zabytkowej Auli Florianka Akademii Muzycznej w Krakowie. Oprócz nagród ufundowanych przez organizatorów, szkoły otrzymały nagrody finansowe wręczone osobiście przez przedstawiciela samorządu terytorialnego (prezydenta, burmistrza, starostę, wójta). Uroczystość uświetniły występy dziecięcych zespołów folklorystycznych z czterech regionów Małopolski.

Oto lista nagrodzonych i wyróżnionych.

W KATEGORII PRZEDSZKOLI (I etap edukacyjny)

I miejsce

- Przedszkole nr 6 w Trzebini (autorzy programu: Iwona Głogowska, Ewa Głowacz, Jadwiga Iwona Kielbus, Agnieszka Mazur, Katarzyna Mróz, Jadwiga Pęcherek, Monika Szlichta –Dym, Lucyna Wałek).

II miejsce

- Samorządowe Przedszkole w Tenczynie (autorzy programu: Genowefa Burtan, Renata Jamróz, Barbara Szczepaniec)
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Żeleźnikowej Wielkiej gm. Nawojowa (autor programu: Beata Łukasik)

Wyróżnienie

- Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zgłobicach gm. Tarnów (autorzy programu: Alina Chrzanowska, Grażyna Smoleń, Bernadeta Świdarska)

W KATEGORII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH (II etap edukacyjny)

I miejsce

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Gorlicach (autorzy programu: Renata Foryś, Małgorzata Mróz)
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte w Myślenicach (autorzy programu: Alicja Możdżeń, Elżbieta Jakubiak –Święch, Beata Chrapek-Paciorek)
- Szkoła Podstawowa w Pasierbcu (autorzy programu: Zofia Knapik, Dorota Gąsiorek, Stanisława Gąsiorek)
- Szkoła Podstawowa w Rdzistowie (autorzy programu: Urszula Łabuda, Marta Gródek-Piotrowska)
- Szkoła Podstawowa im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Kacwinie (autor programu Barbara Schlegel)
- Szkoła Podstawowa w Sędziszowej (autorzy programu: Grażyna Marszał, Wiesława Tarasek)
- Szkoła Podstawowa w Tymbarku (autorzy programu: Alina Dziadoń, Bogusława Naćsiszewska, Teresa Wiśniowska, Jowita Janik, Ewa Kowalczyk)

II miejsce

- Szkoła Podstawowa w Kasinie Wielkiej (autorzy programu: Bogumiła Cieczał, Kinga Skowronek, Wojciech Ceklarz)
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Korczyni (autorzy programu: Beata Bochnia, Barbara Wilk)
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Proszowicach (autorzy programu: 28 nauczycieli: Stefania Białowąs, Ewa Bujakowska, Katarzyna Chojnacka, Elżbieta Cholewa, Barbara Duchnowska, Jadwiga Fularska, Czesława Gaczoł, Magdalena Grotek, Ewa Grzesik, Małgorzata Herman, Anna Jagła, Maria Kieruzal, Dorota Kocioł, Agnieszka Komenda, Joanna Kostecka, Małgorzata Korus, Bożena Kłos, Bożena Kubacka, Małgorzata Kuchmacz, Izabella Krzywkowska, Anna Łakoma, Bożena Marzec, Jolanta Nowak, Halina Przeniosło, Anna Stopińska, Agata Szastak, Katarzyna Wieczorek, Małgorzata Żurek)
- Szkoła Podstawowa nr I w Ropie (autorzy programu: Barbara Haluch, Beata Walkowicz)
- Szkoła Podstawowa w Skale (autorzy programu: Helena Wiśniewska, Zofia Zaděcka)
- Szkoła Podstawowa nr I w Słopnicach (autorzy programu: Anna Szczecina, Anna Kumórkiewicz-Czepiel, Jadwiga Kwiatkowska-Sekuła, Ewa Rusnak, Dorota Smoter)
- Szkoła Podstawowa w Sromowcach Niżnych (autor programu: Jolanta Magiera)
- Szkoła Podstawowa w Wiśniowej (autor programu: Zofia Pilch)
- Szkoła Podstawowa w Żeleźnikowej Wielkiej (autorzy programu: Bożena Marczyk, Ewa Sejud, Marta Dziedzina)

III miejsce

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgłobicach gm. Tarnów (autor programu: Elżbieta Szczerba)
- Szkoła Podstawowa w Niedzicy, gm. Łąpsze Niżne (autorzy programu: Maria Waniczek, Beata Grońska, Wioletta Kowalczyk)
- Szkoła Podstawowa nr 88 w Krakowie (autorzy programu: Beata Chwastek, Ewa Szady-Wadowska, Magdalena Kwiatkowska, Małgorzata Słowik, Beata Biłska, Agnieszka Skowron-Tyrcha)
- Szkoła Podstawowa w Wysokiej, gm. Wadowice (autorzy programu: Bożena Leśniak, Małgorzata Radwan)
- Szkoła Podstawowa w Szyku, gm. Jodłownik (autor programu: Iwona Zapala)
- Szkoła Podstawowa w Staszówce, gm. Moszczenica (autor programu: Elżbieta Gąsior)
- Szkoła Podstawowa w Janczowej, gm. Korzenna (autorzy programu: Maria Kogut, Maria Górczyk)

Wyróżnienia

- Szkoła Podstawowa w Luszowicach, gm. Chrzanów (autor programu: Wiesława Molik-Bąk)
- Szkoła Podstawowa w Radoczy, gm. Tomice (autor programu: Monika Kurowska)

W KATEGORII GIMNAZJÓW (III etap edukacyjny)

I miejsce

- Gimnazjum w Łąpszach Niżnych (autor programu: Elżbieta Łukuś)
- Gimnazjum w Rożnowicach (autorzy programu: Elżbieta Bialoń-Rybka, Sylwia Kleszyk, Beata Mika, Rafał Rybka)
- Gimnazjum w Stopnicach (autorzy programu: Mariusz Ciuła, Jolanta Florek, Marek Kłodnicki, Lucyna Sroka, Danuta Więcek, Ewa Więcek)
- Gimnazjum w Tenczynie (autor programu: Genowefa Flaga)
- Gimnazjum w Zagórniku, gm. Andrychów (autorzy programu: Marzena Michniewicz-Bąk, Władysława Malczyk);

II miejsce

- Gimnazjum w Bobowej (autorzy programu: Lidia Łaś, Małgorzata Molendowicz).
- Gimnazjum w Proszowicach (autor programu: Iwona Marzec);

W KATEGORII SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH (IV etap edukacyjny)

I miejsce

- Zespół Szkół Elektrycznych nr 2 w Krakowie (autorzy programu: Jadwiga Jurczyk – Motyl, Dorota Krawczyk)

II miejsce

- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Myślenicach (autor programu Izabela Rokosz-Kowalska)
- Zespół Szkół im. Bartosza Głowackiego w Proszowicach (autorzy programu: Dorota Król, Beata Zapiór)

Dzięki realizacji piątej i wcześniejszych edycji projektu promocji edukacji regionalnej „Bliższe ojczyzny – Małopolska” można zauważyć rozwój wychowania i świadomości w pojmowaniu przez dzieci i młodzież edukacji regionalnej. Efektem podejmowanych przez szkoły działań jest umocnienie poczucia więzi z miejscem pochodzenia, jego historią i tradycją oraz wzrost poczucia własnej wartości w konfrontacji z innymi kulturami Europy.